

TUZIOCI U SRBIJI OPTUZENI DA SLUZE POLITICARIMA

Author: [IWPR Balkans](#)

Vec dobro poznati pozivi na reformu pravosudnog sistema intenzivirani su posle povlacenja optuznice protiv Marka Milosevica. Pise: Momir Ilic iz Beograda

Okruzno tuzilastvo u Pozarevcu odustalo je pocetkom avgusta od optuzbi protiv Marka Milosevica za iznudjivanje. Zamenik okruznog tuzioca Dimitar Krstev izjavio je da odustaje od ovog slucaja jer je navodna zrtva promenila svoj iskaz.

Komentatori, medjutim, tvrde da ova odluka nije samo profesionalna greska vec i dokaz postojanja bliskih veza izmedju tuzilaca i politicara.

Izvestaj o balkanskoj krizi, BCR, saznaje od svog visoko pozicioniranog izvora u srpskom pravosudju da su optuzbe odbacene kada se Krstev nasao pod pritiskom drzavnog tuzioca Srbije Slobodana Jankovica, koji mu je na sastanku u Beogradu naložio da oslobodi Milosevica jer je to "u najboljem interesu drzave i vlade".

"Vrsili su pritisak na Krsteva duze od dva sata. On se obilno znojio u klimatizovanoj sobi dok je pokusavao da pruži neki otpor", navodi ovaj izvor.

Jankovic je odbacio sve tvrdnje da su optuzbe protiv Milosevica odbacene zbog politickog pritiska.

Krstev takodje negira da je bio pod bilo kakvim politickim uticajem i tvrdi da je odustao od optuzbi nakon sto je tuzitelj, Zoran Milovanovic, dosao u njegovu kancelariju i izmenio iskaz rekavši da se ne seca kljucnog incidenta u kojem mu je Milosevic navodno pretio motornom testerom i zahtevao da kaze imena osnivaca i finansijera Otpora, opozicionog pokreta kojem je pripadao.

Pripadnici Otpora optuzili su Milovanovica da je iskaz promenio pod pritiskom politicara. Majka ovog svedoka nedavno je napisala otvoreno pismo u kojem kaze: "Ne zelim da se nadjem na listi onih majki koje su izgubile svoju decu", ali nije precizirala ko je pretio njenom sinu. Marko Milosevic je pobegao iz zemlje u oktobru 2000, posle pada rezima njegovog oca i bio je u odsustvu osudjen na sest meseci zatvora pred Opstinskim sudom u Pozarevcu. Visi sud je tu odluku ponistio i naložio obnavljanje procesa.

Ranije ove godine, uz Jankovicevu saglasnost, sud je povukao medjunarodnu poternicu za zenom Slobodana Milosevica, Mirjanom Milosevic, kojoj je trebalo da bude sudjeno po optuzbama u vezi sa imovinom u Beogradu. Ona je nakon toga napustila zemlju. Beogradski advokat Slobodan Soskic kaze da postupci protiv majke i sina sasvim jasno pokazuju u kakvom stanju se nalazi srpsko sudstvo i tuzilastvo.

"Tuzioci se napinju da cuju sta politicari zelee, i svoje odluke donose u skladu s tim. To dokazuje da nema kontinuiteta u procesu zalecenja unutar srpskog pravosudja, kao i da je ovoj oblasti potrebna dalekosezna i obuhvatna reforma", izjavio je Soskic. Dovodeci u pitanje Krstevljevu odluku i motive, Soskic je izjavio da je odluku o tome treba li odustati od optuzbi protiv Milosevica trebalo da donese sam sud: "Trebalo je da tuzilac zahteva od Milovanovica da na glavnom rocistu ponovi ono sto je njemu rekao, i tako omoguci sudu da sam oceni kom iskazu treba poverovati."

Profesor Momcilo Grubac, strucnjak za krivicno pravo koji je bio i glavni arhitekta Zakona o krivicnom postupku, kojim bi trebalo da se regulise rad tuzilaca, slaze se da u oba slucaja postoji politicka veza.

"Odbacivanje optuzbi protiv Marka Milosevica i povlacenje medjunarodne poternice medjusobno su povezani, pa bi se moglo zakljuciti da se sudovima i tuzilastvima upravlja sa jednog istog centralnog mesta", kaze on.

Kao i Soskic, Grubac smatra da je Krstev pogresno postupio. On kaze da tuzioci ne mogu odustajati od krivicnih optuzbi u slucajevima kada se optuzeni proglasi krivim, da bi odluka odmah potom bila ukinuta uz zahtev za obnovu procesa. "Sirenje price da je Krstev odustao od optuzbi zato sto je tuzitelj (Milovanovic) izmenio iskaz predstavlja samo jeftino opravdanje koje moze zavarati samo neupucene", izjavio je Grubac. "Tuzitelj moze reci sta god hoce, ali njegove zelje nemaju uticaja na slucaj. Tuzilac ne zavisi od tuzitelja i duzan je da postupi u skladu sa zakonom."

Visoko rangirani izvor u srpskom pravosudju izjavio je da slucajevi Milosevica i Markoviceve ukazuju na nedostatke u sadasnjoj hijerarhiji tuzilaca.

"Tuzioci ne poseduju sustinsku nezavisnost, jer su ocigledno pod kontrolom izvrsne grane vlasti", kaze ovaj izvor. "Srpski ministar pravde moze suspendovati drzavnog tuzioca Srbije. Ako nad njim ima takvu moc, onda ce slicnu moc imati i nad citavom organizacijom sluzbe tuzilastva."

Kriticari kazu da hijerarhijska priroda tuzilastva takodje otvara mogucnosti za zloupotrebe, buduci da visi tuzioci imaju prakticno neogranicena ovlascenja i moc nad svojim podredjenim sluzbenicima. Kriticari su takodje zabrinuti da nema mnogo nade za poboljsanje situacije, navodeci kao ilustraciju nacrt Nacionalne strategije za reformu srpskog pravosudja, u kojoj se tuzilastvo ne opisuje kao nezavisno telo, vec kao deo izvrsne grane vlasti koji je povezan sa pravosudjem.

"Osudjeni smo na to da nam se slucajevi kao sto su Mirjana Markovic i Marko Milosevic stalno ponavljaju sve dok tuzilastva... ne budu iskljucena iz izvrsne grane vlasti koja ih trenutno kontrolise", zakljucuje ovaj izvor. Momir Ilic je novinar dnevnika Blic i redovni saradnik BCR-a.

Focus: Balkans: Regional Reporting & Sustainable Training

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/tuzioci-u-srbiji-optuzeni-da-sluze>